Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Kraków, Niedziela 7 grudnia 1924 r.

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 7 Telefon 2502
P.K.O. Warszawa Nr. 151.100 — Kraków 404.100

15 groszy

NARODOWY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie zł. 3.40, z odnoszeniem do domu zł. 3.60 — Zamiejscowa zł. 4.20 — Zagranicą zł. 7.00

Wydawca: Inż. WŁADYSŁAW KUCHARSKI. Nr. 281 — Rok VII. Red. naczelny: Dr. WŁADYSŁAW ŚWIRSKI.

Spotkanie Chamberlaina z Herriotem w Paryżu

Konferencje dotyczyć będą przedewszystkiem bezpieczeństwa na Wschodzie.

Paryż. (PAT.) 5 bm. Angielski minister spraw zagranicznych **Chamberlain** przybył tu wczoraj o g. 18.15.

Dziś przed południem odbyła się **konferencja z Herriotem,** który wydał potem na cześć Chamberlaina śniadanie na Quai d'Orsai. Popołudniu Chamberlain **był przyjęty przez prezydenta republiki Doumergue'a.**

Chamberlain oświadczył, w wywiadzie, że **czuje się** szczęśliwym, mogąc się spotkać z Herriotem. Chamberlain przypuszcza, że **spotkanie to przyczyni się do bardziej ścisłego wyjaśnienia całokształtu** poglądu rządu francuskiego oraz potwierdził **doskonałe stosunki między obu rządami,** które to stosunki rządy obu państw starać się będą zawsze utrzymywać i rozwijać.

Paryż. (PAT.) 5 bm. **Dzienniki zapatrują się bardzo przychylnie na spotkanie Herriota z Chamberlainem** i przewidują, że rozmowy dotyczyć będą **przedewszystkiem bezpieczeństwa na Wschodzie.**

Anglja a Liga Narodów.

Genewa. (PAT.) 5 bm. Sekretarjat Ligi Narodów otrzymał wczoraj **notę angielskiego ministerjum spraw zagran.,** która przypomina brzmienie aktu **znoszącego protektorat Anglji nad Egiptem** i oświadcza, że **rząd angielski uważać będzie za stan nieprzyjazny wszelkiego rodzaju interwencję strony trzeciej do sprawy Egiptu.** Rząd angielski **nie mógłby przyjąć protokółu w sprawie arbitrażu, gdyby protokół ten został podpisany przez Egipt.** Rząd angielski zaznacza na końcu noty, zezwolił rządowi egipskiemu na zwrócenie się o interwencję do Ligi Narodów dla uregulowania spraw, które wyżej wymienia akt w wyraźnem uzależnieniu od woli rządu angielskiego.

Miarodajne koła przypuszczają, że **na zbliżającej się sesji Ligi Narodów zwołanej do Rzymu Chamberlain złoży deklarację dotyczącą Egiptu i stosunków w Imperjum Wielkobrytańskiem.** Rada Ligi przyjmie oświadczenia Chamberlaina **bez dyskusji.**

Ambasada rosyjska schroniskiem zbrodniarza

Paryż. (AW.) 5 bm. Były francuski kapitan **Sadoul,** podczas wojny członek francuskiej misji wojskowej w Petersburgu, wreszcie **zagorzały bolszewik,** którego francuski sąd wojenny **skazał zaocznie na śmierć za dezercję i zdradę stanu, wrócił wczoraj nagle do Paryża i schronił się do ambasady rosyjskiej.** Dopóki Sadoul nie opuści gmachu eksterytorjalnego, tak długo **policja nie może go aresztować.** Swoim komunistycznym towarzyszom w Paryżu oświadczył on, **że jest obecnie obywatelem rosyjskim i członkiem ambasady sowieckiej.**

Cała prasa paryska **wraz z socjalistyczną potępia w sposób nader ostry powrót Sadoula.** Dzienniki prawicowe twierdzą, że postępowanie jego **jest prowokacją i wyrażają obawę, że komuniści gotowi są rewizją procesu lub stracenia Sadoula wykorzystać do wywołania rozruchów.**

Sprawa Sadoul'a stała się **przyczyną nieporozumienia między ambasadą sowiecką a rządem francuskim.** Rząd francuski nakazał aresztowanie Sadoul'a. Z wynurzeń prasy sowieckiej wynika, iż **przybycie Sadoul'a do Paryża miało na celu wielką akcję propagandy za sowietami przez przedstawienie w odpowiednim świetle stosunków w Rosji.**

Gmach ambasady rosyjskiej otoczono policją, która z polecenia prezydenta Herriota otrzymała rozkaz **aresztowania Sadoula w chwili, gdy będzie opuszczał ambasadę.**

UJĘCIE SADOUL'A.

Paryż. (PAT.) 5 grudnia. Wczoraj o godz. 11 m. 15. **policja aresztowała Sadoul'a w chwili, gdy wychodził z jednego domu przy ulicy Jouffroy.**

Sadoul osadzony został w więzieniu wojskowem. Zastosowano względem niego regulamin przewidziany **dla skazanych na śmierć.**

——— o o o ———

Krassin przybył w niestosownej chwili

Paryż. (AW. 5 bm. W godzinę po przybyciu Chamberlaina przybył ambasador rosyjski Krassin, jednak **ponieważ znanym był już ogólnie incydent z Sadoulem, przyjazd przedstawiciela sowietów potraktowano nader chłodno.** Herriot oświadczył, iż **w sprawie incydentu tego zaprosi do siebie Krassina.**

Warszawa. (AW.) 5 bm. „Kurjer Warszawski" zamieszcza **wywiad z senatorem de Monzie,** który oświadczył, iż **polityka Herriota w niczem nie może psuć serdecznych stosunków polsko-francuskich.** Senator wskazał na **stałe porozumiewanie się i współpracę rządu francuskiego z naszem ministerstwem dla spraw zagranicznych.** Rząd francuski posuwał się do tego, aby w danej kwestji wysłuchać postulatów Polski i dostosować się do naszych warunków. Senator podniósł nakoniec **możność wysunięcia w rokowaniach z sowietami postulatów polskich.**

(Senator de **Monzie** był **głównym propagatorem uznania sowietów przez Francję,** dlatego też **oświadczenie jego** podkreślające, że polityka Herriota nie może w niczem rozluźnić przyjaznych stosunków polsko-francuskich, **jest szczególnie cenne).**

Przed jutrzejszemi wyborami w Niemczech

Berlin. (AW.) Akcja wyborcza **doszła do szczytu.** Nacjonaliści i Völkische powołują się na znany **sfałszowany memorjał Herriota,** jednak nawet w ich kołach nie wierzą w jego autentyczność, czego dowodem, że np. adm. Tirpitz pomija go milczeniem. W przemówieniach kandydatów nacjonalistów **wysuwaną jest ciągle sprawa rewizji planu Dawesa w myśl żądań niemieckich.**

———xox———

Krwawe zaburzenia studenckie w Jugosławji

Noszą one charakter komunistyczny.

Białogród. (PAT.) 5 bm. Wedle doniesień z Zagrzebia zostały **wykłady na tamtejszym uniwersytecie zawieszone z powodu zaburzeń studenckich.**

W Białogrodzie odbyli wczoraj przedpołudniem studenci zgromadzenie w auli uniwersytetu, na którem **protestowali przeciwko naruszeniu autonomji uniwersytetu zagrzebskiego przez spensjonowanie kilku profesorów niewygodnych rządowi** oraz przeciw nieregularnej wypłacie stypendjów. Gdy **studenci ci próbowali urządzić manifestację na ulicy zostali przez żandarmów wepchnięci do gmachu uniwersytetu.** Gdy żandarmi wkroczyli i do gmachu uniwersytetu **zostali przyjęci strzałami rewolwerowymi.**

Następnie wtargnął do auli **oddział policji. Wywiązała się walka,** w czasie której zostało **rannych kilku studentów i kilku policjantów.** Jeden z rannych studentów **miał umrzeć.**

Wiadomość o krwawem zajściu na uniwersytecie wywołała **w mieście ogromne wrażenie.** Z miarodajnej strony wyjaśniają, że **starcie wywołane zostało przez studentów komunistów, którzy strzelali do żandarmów.** Wedle oficjalnych wiadomości zostało **zranionych 10 studentów i pięciu żandarmów.** Kilku z nich jest ciężko rannych. Aresztowano **dziesięciu studentów.** Policja zaraz po zajściach zamknęła ulice prowadzące do uniwersytetu i **pozwoliła na podjęcie ruchu ulicznego dopiero gdy demonstranci się rozeszli.**

Zaburzenia w Lublanie.

Studenci narodowi przeciw komunistycznym

Lublana. (PAT.) 5 bm. Studenci **komunistyczni tutejszego uniwersytetu** urządzili dnia 3 grudnia w gmachu uniwersytetu **zgromadzenie, aby zaprotestować przeciwko spensjonowaniu czterech profesorów uniwersytetu zagrzebskiego.** Na zgromadzeniu tem przyszło **do starcia ze studentami monarchistycznymi.** Rektor nakazał wobec tego **opróżnienie uniwersytetu.** Przed uniwersytetem **przyszło do bójki, której kres położyła policja.** Miano także **strzelać z rewolwerów.**

Rektor zarządził **zamknięcie uniwersytetu, później jednak zarządzenie to cofnął.** Studenci zebrali się przed uniwersytetem i śpiewając pieśni **narodowe, wkroczyli do uniwersytetu.**

Powitali oni burzliwymi okrzykami profesorów. Studenci komunistyczni zamierzali urządzić zgromadzenie przed uniwersytetem, przeszkodzili temu jednak studenci narodowi.

W ZAGRZEBIU WZNOWIONO WYKŁADY.

Białogród. (PAT.) 5 bm. Na podstawie rozporządzenia senatu uniwersytetu w Zagrzebiu, **zostały wykłady na tamtejszym uniwersytecie wznowione.** Syn przewodniczącego chorwackiej partji Jednościowej. **Lorkowicz,** słuchacz uniwersytetu w Zagrzebiu. został przez **policję skazany na siedem dni aresztu.**

SPENSJONOWANI PROFESOROWIE NA LIŚCIE RADICZA.

Zagrzeb. (PAT.) 5 bm. **Stronnictwo Radicza postawiło na swej liście wyborczej spesjonowanych profesorów uniwersytetu w Zagrzebiu** oraz tamtejszych szkół średnich jakoteż byłego ministra spraw zagranicznych Trumbicza.

Strajk generalny w Łodzi.

Na propozycje wysunięte przez rząd spór zostanie oddany pod arbitraż.

Warszawa. (AW.) 5 bm. Wczoraj przyjęto na **konferencji rządu z przedstawicielami przemysłu włókienniczego** propozycję wysuniętą przez rząd **oddania sporu pod decyzję komisji arbitrażowej, której orzeczenie będzie obowiązującem dla obu stron.** O ile formuła ta przyjętą zostanie przez przedstawicieli robotników, to **liczyć się należy z szybką likwidacją strajku.** Z Łodzi donoszą o polepszeniu się sytuacji.

Część powróci prawdopodobnie dziś do pracy. Sprawa strajku generalnego przestaje obecnie być aktualną.

Mimo to strajk generalny dziś się rozpoczął.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Dla poparcia dalszych rokowań w sprawie arbitrażu. które zapowiedziano na piątek 6 bm. wieczór w ministerjum ochrony pracy. związki robotnicze w Łodzi postanowiły nie likwidowań do strajku generalnego i o godz. 11-ej rozpoczęły akcję. Pierwsi porzucili pracę telefoniści na stacji miejskiej i łączą tylko instytucje rządowe. kasę chorych. pogotowie i straż ogniową. Stanęła gazownia. elektrownia i tramwaje. O godzinie 1-ej wyjechali do Warszawy przywódcy związków chrześcijańskich i N. P. R. Władze przypuszczają, że elektrownia będzie w nocy uruchomiona. Przygotowano oddziały wojska. Posłowie N. P. R., z którymi korespondent Wasz rozmawiał o godz. 6-ej wieczór, oświadczają. że Łódź jest pogrążona w ciemnościach.

Terror strajkujących.

Łódź. (AW.) 5 bm. Wczoraj **olbrzymi tłum robotników przybył pod fabrykę Manufaktury Widzewskiej** w celu nakłonienia pracujących robotników do **porzucenia pracy.** Ponieważ administracja nie zgodziła się na **dopuszczenie przedstawicieli komisji strajkowej na terytorjum fabryczne, fabryki nie udało się unieruchomić.** Czynną jest również **w dalszym ciągu niciarnia.**

Łódź. (AW.) Onegdaj tłum, złożony z kilku tysięcy robotników, udał się pod fabrykę Rosenblatta. **Przedstawiciele komisji strajkowej zwołali robotników tej fabryki na wiec,** poczem robotnicy porzucili pracę i fabryka stanęła. Następnie zwiększony przez robotników fabryki **Roseblatta** tłum udał się **pod fabrykę Silbersteina,** lecz tu napotkał silny oddział policji. gdyż administracja nie zezwoliła, aby przedstawiciele robotników weszli na terytorjum fabryczne. Wobec tego część fabryki jest w dalszym ciągu czynna.

WIECE, POCHODY, DEMONSTRACJE.

Łódź. (AW.) Zgodnie z uchwałami komisji strajkowej onegdaj o godz. 12-ej w południe odbyły się **wielkie wiece na rynku Bałuckim i Górnym.** Po skończonych równocześnie wiecach **olbrzymi pochód demonstracyjny wyruszył z rynku Bałuckiego na Plac Wolności.** Przed domem Simensa pochód zatrzymał się. przyczem robotnicy **demonstrowali przeciwko fabrykantom łódzkim.** Wszystkie ulice wiodące do województwa były **obstawione potrójnym kordonem policji pieszej i konnej.** Z prowizorycznie wystawionych mównic na Placu Wolności przemawiali mówcy **robotnicy w obecności przeszło 50.000 tłumu.** Po przemówieniach **przyjęto następujące rezolucje:** zebrani robotnicy przemysłu włókienniczego w liczbie około 50.000 osób zgromadzeni na wiecach odbytych w dniu 3 grudnia przyjmują następujące uchwały: 1) zgromadzeni stwierdzają. że żądania wysunięte przez związki robotnicze są żądaniami wyrównawczemi w stosunku do wzrostu drożyzny, 2) że od czasu waloryzacji płac w przemyśle włókienniczym w styczniu br. zarobki zostały obniżone przy pracach akordowych od 30—40 proc., 3) że żądania ich są słuszne i robotnicy walczyć będą aż do zupełnego zwycięstwa. 4) zebrani wzywają posłów robotniczych do wszczęcia energicznej akcji u rządu dla poparcia stanowczego żądań robotniczych.

Z państwa bojaźni Bożej.

Sensacyjna zbrodnia Angersteina budzi niesłabnące zainteresowanie całych Niemiec.

Dagen. (PAT.) 5 bm. Jak obecnie stwierdzono **Angerstein dopuścił się okropnej zbrodni na swej własnej rodzinie i na domownikach, aby ukryć fakt sprzeniewierzeń, jakich dopuścił się jako dyrektor administracyjny jednego z wapienników.**

Angerstein zamordował **najpierw swą chorą żonę leżącą w łóżku.** Morderstwa tego dokonał **przy pomocy noża w sobotę,** to jest **na 24 godzin przed wykryciem zbrodni.** Następnie zabił Angerstein **swą teściową mieszkającą w sąsiednim pokoju,** zaś **siostrę żony** zamordował **w chwili, gdy powróciła z wycieczki,** uderzając ją **siekierą w tył głowy** z nienacka.

Kiedy następnego dnia o godzinie siódmej rano **buchalter i jeden z pracowników biurowych** przybyli do pracy Angerstein zawołał ich do swego pokoju **zamknął drzwi na klucz i obie swe ofiary powalił uderzeniami siekiery na ziemię.** W podobny sposób **zamordował tego samego dnia syna ogrodnika i pomocnika ogrodnika,** którzy pracowali w ogrodzie Angersteina.

Rany, które Angerstein sam sobie zadał, okazały się **nie tak ciężkie jak pierwotnie przypuszczano.**

Angerstein początkowo **przeczył uporczywie jakoby popełnił przypisywaną mu zbrodnię,** wzięty jednak w krzyżowy ogień pytań przez prokuratora państwa dał Angerstein **cały szereg sprzecznych odpowiedzi,** nie chcąc jednak przyznać się do winy. Kiedy śledztwo miało się ku końcowi prokurator oświadczył Angersteinowi po prostu, że **sekcja wykazała, iż on zamordował żonę i inne osoby.** Angerstein i wtedy jeszcze wypierał się winy, dopiero gdy prokurator powiedział mu, że **przez przyznanie polepszy swe położenie,** Angerstein **ze łzami w oczach przyznał się, że zabił w swym domu ośm osób.** Jak dzienniki donoszą, przyczyną tych zbrodni są **sprzeniewierzenia,** których Angerstein dopuszczał się, aby módz uprawiać spekulacje budowlane.

Wykryty wielki spisek w Egipcie

miał na celu wymordowanie wybitnych członków gabinetu angielskiego.

Londyn. (AW.) „Daily Mail“ donosi. Angielski komisarz rządowy w Egipcie lord Alemby **zawiadomił telegraficznie rząd angielski, że podczas badań w sprawie zajść w Kairo wykryto plan nacjonalistów egipskich,** według którego **miano zamordować wybitnych członków rządu angielskiego.** Sprawę tą rozpatrywawczoraj gabinet na natychmiast zwołanem osobnem posiedzeniu, a **minister spraw wewnętrznych zarządził, aby uzbrojeni urzędnicy policyjni czuwali nad bezpieczeństwem wszystkich ministrów.**

ROZWIĄZANE PARLAMENTU EGIPSKIEGO.

Kairo. (AW.) Gabinet egipski uchwalił zaproponować królowi **Fuadowi rozwiązanie parlamentu egipskiego. Spodziewają się,** że dotyczące rozporządzenie **jeszcze dzisiaj zostanie ogłoszone. Zwolennicy Zagluła paszy** na wiadomość o tej uchwale zwołali posiedzenie swojego komitetu wykonawczego, celem **uchwalenia protestu.** Obawiają się **nowych komplikacji.** Prawdopodobnie **większość wyborców oświadczy się za Zaglulem paszą.**

Jak słychać **Ziwar pasza przy rozwiązaniu parlamentu ma podać się do dymisji. Podczas kampanji wyborczej prowizoryczne rządy będą powierzone gabinetowi urzędniczemu.** Według doniesień „Daily Mail“ do Egiptu przybyły **nowe angielskie transporty wojsk.** Rząd egipski wzmocnił znacznie **korpus policyjny dla obrony cudzoziemców.**

———xox———

WIELKIE ZABURZENIA W PARLAMENCIE WIEDEŃSKIM.

Wiedeń. (AW.) Na dzisiejszem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego. **wśród wielkiej wrzawy** dały się słyszeć **okrzyki z galerji:** „głodujemy, dopomóżcie bezrobotnym. **trzeba zapobiedz codziennym samobójstwom“.**

Posiedzenie przerwano. gdyż **przewodniczący mimo energicznej interwencji nie zdołał przywrócić spokoju.** Posłowie powstali z miejsc i opuścili salę obrad. pozostali tylko socjalistyczni. **Przywołana służba parlamentarna wyprowadziła komunistów i bezrobotnych,** którzy odchodząc **zwracali się z groźbami i przekleństwami przeciwko posłom.** Po 10-minutowej przerwie przewodniczący otworzył na nowo posiedzenie. przyczem wyraził **oburzenie z powodu zajścia.** Przeciwko demonstrantom. których aresztowano na ulicy wdrożono postępowanie karne.

Zmiany w dyplomacji

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Sekretarz poselstwa polskiego w Brukseli p. Alfred **Poniński** został przeniesiony **na takie samo stanowisko do ambasady w Paryżu.** Dotychczasowy sekretarz poselstwa w Bukareszcie został odwołany do Warszawy, a na jego miejsce został desygnowany p. Tad. **Kowalski.**

Min. Thugutt wyjeżdża na kresy wschod.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. W najbliższym czasie **min. Thugutt wyjeżdża na kresy wschodnie** celem bezpośredniego **zaznajomienia się z panującymi tam stosunkami.**

Komuniści polscy w obronie zamachowców w Estonji

Lwów. (AW.) „Gazeta Lwowska“ w korespondencji z pogranicza polsko-sowieckiego podkreśla jako **rzecz charakterystyczną, że do akcji obrony komunistów estońskich z niezwykłą gotowością zgłosili swój akces komuniści Polacy.** Posłowie komuniści **Królikowski i Wojtiuk,** członkowie komunistycznej grupy w Sejmie, **nadesłali w imieniu polskiej partji komunistycznej protest skierowany przeciwko rządowi estońskiemu jako rządowi „paskarzy i katów“.**

Uczczenie Nieznanego Żołnierza.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Płyta Nieznanego Żołnierza, leżąca u stóp pomnika Poniatowskiego. pozostaje dotąd na tem samem miejscu. W społeczeństwie **podjęto akcję celem ufundowania odpowiedniego pomnika.** W niedzielę odbędzie się w tej sprawie **zebranie, które powoła osobny komitet.**

OPINJOWANIE PROJEKTÓW USTAW ADMINISTRACYJNYCH PRZEZ TRYBUNAŁ ADMINISTR.

Warszawa. (AW.) Sfery prawnicze rozważają projekt prof. dr. **Filasiewicza opinjowania projektów ustaw administracyjnych przez rozszerzone ogólne zgromadzenie trybunału administracyjnego.**

OBIAD I RAUT W AMBASADZIE POLSKIEJ W PARYŻU.

Paryż. (PAT.) 4 bm. Z okazji podniesienia poselstwa polskiego do **stopnia ambasady** oraz wręczenia przez ambasadora **Chłapowskiego** listu uwierzytelniającego prezydentowi republiki **ambasador Chłapowski wydał obiad i raut dla członków i personalu poszczególnych wydziałów ambasady.**

ZAMACH NA POCIĄG NA LINJI WILNO—TURMONT.

Warszawa. (AW.) Z Wilna donoszą, iż w ubiegły czwartek **pociąg osobowy najechał pomiędzy stacjami Duksztyn i Turmont na kawał żelaza silnie umocowanego na szynach.** Wskutek szybkiej jazdy pociągu **zator zosta łzrzucony z szyn.** Śledztwo dotąd sprawców nie wykryło. Wobec **częstych prób wykolejenie pociągów na linji Wilno—Turmont,** utworzono **specjalną komisję, która zajmie się zbadaniem tych zamachów.** Komisja składa się z przedstawicieli władz policyjnych i kolejowych.

WIELCY MISTRZE SŁOWA.

NOWA POWIEŚĆ ŻEROMSKIEGO „PRZEDWIOŚNIE“.

Warszawa. (AW). Na rynku księgarskim ukazała się nowa powieść Stefana Żeromskiego, pt. **„Przedwiośnie“.**

Polska armja

ZAROBKOWANIE ORKIESTR WOJSKOWYCH.

Wobec niewłaściwego używania orkiestr wojskowych Min. Spraw Wojsk. wyjaśnia, iż **orkiestry te mogą grywać jedynie w ogrodach.** Występy wojskowych orkiestr **w małych kompletach w kawiarniach i lokalach zamkniętych są zasadniczo niedopuszczalne.** Orkiestrom **w restauracjach w żadnym wypadku koncertować nie wolno.**

PARCELACJA I OSADNICTWO.

PARCELACJA GRUNTÓW LEŚNYCH.

Dotychczas praktykowany sposób parcelowania gruntów leśnych wywołuje skargi ze strony posiadaczy lasów. Zdaniem czynników tych **współdziałanie urzędów ziemskich z władzami ochrony leśnej wymagałaby zasadniczych zmian.** Chodzi im mianowicie o to, **że zalegające w urzędach sprawy nie pozwalają na szybkie przeprowadzenie sprzedaży gruntów leśnych, umożliwiającej między innemi uiszczenie podatku majątkowego z zebranej gotówki.** Jak słychać, wymienione czynniki mają zabiegać w sprawie możliwych **ułatwień w kierunku podziału i sprzedaży gruntów leśnych** w Min. Skarbu, które zainteresowane jest w terminowem otrzymaniu gotówki.

ZDOBYCZE LOTNICTWA.

DONIOSŁY WYNALAZEK W DZIEDZINIE LOTNICTWA.

Londyńska „Morning Post“ donosi, że angielskim inżynierom udało się skonstruować

samolot, lecący zupełnie cicho,

co osiągnięto za pomocą nowo wynalezionego tłumika.

Przyrząd ten usuwa w zupełności odgłosy, wydawane przez rozmaite części maszyny podczas lotu, następnie hałas, powstający przy wypuszczaniu gazów, a wreszcie — co jest najważniejsze — sprawia za pomocą bardzo dowcipnie pomyślanej transmisji **zupełnie ciche funkcjonowanie śmigi.**

Wynalazek ten posiada niesłychaną doniosłość szczególniej dla samolotów, przeznaczonych do bombardowania twierdz, składów amunicyjnych itp. nocą, ponieważ nic nie będzie zdradzało zjawienia się ich nad tymi objektami. Przez to zaś obrona przeciw nim zostanie w wysokim stopniu utrudniona.

Ze stolicy Polski.

DRUGIE POSIEDZENIE KOMITETU TECHNICZNEGO W MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU. Dnia 9 grudnia br. odbędzie się w gmachu Min. Przemysłu i Handlu drugie posiedzenie Komitetu Technicznego dla normalizacji wyrobów przemysłowych, oraz ich dostawy. Na porządku dziennym znajdują się sprawy: sprawozdanie biura Komitetu, wniosek komisji ogólnej o uchwaleniu nowego regulaminu K. T., wniosek komisji ogólnej o przyjęciu cyfr charakteryzujących stadja opracowanych norm, oraz wnioski o przyjęcie normy blankietu dla polskich norm, sprawa numeracji polskich norm, sprawa utworzenia komisji standartów dla towarów eksportowych i inne. Obradom przewodniczyć będzie prezes Komitetu Technicznego inż. Piotr. Drzewiecki.

Z ŻYCIA URZĘDNICZEGO. Zarząd główny Stowarzyszenia urzędników państwowych zawiadamia, iż w związku z egzaminami przewidzianemi w rozporządzeniu Rady Ministrów, ukażą się w tych dniach w sprzedaży: przepisy, normujące stosunek państwowej służby cywilnej — Jana Kopczyńskiego; ustrój i zakres działania władz państwowych i samorządowych Rzeczypospolitej Polskiej — S. Iwanowskiego; ustrój i zakres działania władz państwowych oraz postępowanie administraccyjne — prof. T. Hilarowicza; przepisy kancelaryjno-manipulacyjne — A. Rabaczewskiego.

PODATEK OD TRUNKÓW. Min. Spraw Wewn. zarządziło, ażeby magistraty miast i wydziały państwowe, które rozpoczęły wymiar i pobór wojewódzkiego podatku od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków, zaniechały bezzwłocznie tej czynności, a wszelkie akty w tej sprawie przesłałaby właściwym organom skarbowym. Zarządzenie to pozostaje w związku z wprowadzeniem w życie nowej ustawy z dnia 31 lipca br. o uregulowaniu finansów komunalnych.

W obronie pracującej inteligencji.

50 tysięcy pracowników umysłowych bez zajęcia.

Związek Ludowo-Narodowy żąda zasiłku dla bezrobotnych.

Warszawa, 4 grudnia.

W imieniu prezydjum klubu Zw. Ludowo-Narodowego poseł **Rymar przyjął delegację pozbawionych pracy pracowników umysłowych, których obecnie w Polsce jest około 50 tysięcy.**

Delegacja domagała się uchwalenia dotacji

1 miljona na zasiłki dla pozbawionych zajęcia pracowników umysłowych.

Klub Zw. Lud.-Nar. na wniosek prezesa **Głąbińskiego uchwalił poprzeć żądania bezrobotnych pracowników umysłowych.**

Następnie poseł **Rymar** odbył konferencję z wiceministrem **Klarnerem, która doprowadziła do całkowitego niemal uzgodnienia poglądów.**

Jak walczyć z drożyzną.

Czy można liczyć na spadek drożyzny?

Wedle opinji generalnego sekretarza Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów obecna zniżka cen jest zapowiedzią dalszego spadku drożyzny.

(Korespondencja własna „Gońca Krak.“)

Warszawa, 4 grudnia.

P. **sekretarz generalny Ekonomicznego Komitetu Rady ministrów,** który z urzędu podjął się **organizowania u nas walki z drożyzną,** udzielił w rozmowie następujących szczegółów.

— Czy **obecna zniżka cen** — zapytałem — ma znaczenie przemijające, czy też jest znamienna dla przyszłego rozwoju cen?

— Według mego zapatrywania — odrzekł p. **Widomski** — zniżka cen, jaka zarysowała się w ostatnich tygodniach, ma **znaczenie symptomatyczne,** a to z następujących powodów:

1) Waluta nasza oparta jest na złocie, **bilans płatniczy jest ciągle czynny,** czego wyrazem jest systematyczny **wzrost zapasu netto walut i dewiz w Banku Polskim,** wreszcie kierownictwo tego Banku spoczywa w rękach, o których można z całym spokojem powiedzieć, że nie dopuszczą do inflacji i deprecjacji złotego.

2) **Ceny szeregu artykułów przemysłowych i spożywczych są u nas wyższe,** niż zagranicą.

3) System celny polski **nastawiony jest na faworyzowaniu artykułów powszechnej potrzeby.**

4) Powolne, lecz stałe **poprawianie się sytuacji kredytowej wpłynie bezwarunkowo na obniżenie się kosztów produkcji,** co **nie może z kolei pozostać bez wpływu na poziom cen.**

Z powyższych motywów wynika, że **przy ustalonym mierniku pieniężnym i swobodnym obrocie towarowym z zagranicą,** wzmoże się **konkurencja z towarami rodzimego pochodzenia lub dawniej sprowadzonymi,** co **musi doprowadzić do redukcji cen do poziomu, odpowiadającego stosunkom handlu światowego.**

— Czy przewidywane są dalsze **kroki rządu w kierunku zwalczania drożyzny?**

— Tak jest. Przedmiotem zarządzeń władz państwowych jest **szereg dziedzin,** w których państwo mogłoby przyczynić się do obniżenia, a względnie do ustalenia cen, tam, gdzie one są na odpowiednim poziomie. Wspomnę tu tylko o **opłatach wywozowych, o dalszych ulgach celnych, o taryfie przewozowej,** wreszcie o **podatku obrotowym.**

— Czy zamierzone jest **współdziałanie ze społeczeństwem w akcji zwalczania drożyzny** i w jakim zakresie?

— Przedewszystkiem mające powstać **Biuro badania cen nie będzie** organem biurokratycznym, lecz ma być powołane **z pośród osób najwybitniejszych, czynnych na polu gospodarczem.** Biuro to będzie wydawać swe **opinje w wysokości cen,** jak władzom państwowym, tak i samorządowym oraz zrzeszeniom gospodarczym i organom opinji publicznej, a za ich pośrednictwem samemu społeczeństwu.

Jeśli jesteśmy naprawdę żywiołem gospodarczo dojrzałym, to **świadomość nieracjonalnych cen** powinna we wszystkich wskazanych czynnikach **wywołać decyzję powstrzymania się od nieodpowiednich zakupów.** **Jeżeli w leczeniu wielu chorób powstrzymanie się czasowe od pewnych pokarmów znajduje szerokie zastosowanie, to w dziedzinie obrotu towarowego powstrzymanie się w porę od nieodpowiednich zakupów jest bronią niezawodną.**

Oczywiście **wartość i skutek użycia tej broni będzie tem więcej decydujący, iż powszechniejszem będzie zrozumienie konieczności wysiłku na powstrzymaniu się od zakupów niepożądanych.** Doniosłą **rolę** mogą odegrać tu **nasze panie** i wogóle osoby, dokonywujące codziennych zakupów, a może najwięcej **nasze nauczycielstwo i duchowieństwo przez budzenie zmysłu społecznej solidarności** w walce z wyzyskiem.

— Jak przedstawia się **sprawa rewizji, względnie zniesienia t. zw. wskaźnika drożyźnianego,** który, jak wiemy utrzymuje, **przyczynia się silnie do drożyzny?**

— Rzecz ta jest przesądzona ustawą o uposażeniu pracowników państwowych. Wstrzymuję się od zajęcia stanowiska w tej sprawie wobec tego, że **opinja w tej sprawie władz państwowych nie jest ustalona.**

J. Wapniarski.

Z pod znaku Temidy.

Porucznik zastrzelił porucznika.

Uwolnienie zabójcy, ponieważ działał w stanie afektu, wykłuczającego poczytalność.

Lwów, 5 grudnia.

Zakończyła się wreszcie w sądzie wojskowym rozprawa przeciw **Edmundowi Kuchcickiemu, porucznikowi 22 pułku ułanów** w Brodach, który

odpowiadał za zastrzelenie por. Antoniego Wróblewskiego.

Jak wiadomo, osk. Kuchcicki i śp. Wróblewski wracali na bryczce z wycieczki, która się odbyła w lasku pod Brodami. **Śp. Wróblewski był w stanie nietrzeźwym i wszczął z oskarżonym sprzeczkę, zarzucając mu, iż źle powozi końmi. Zachowywał się przytem tak nieprzyzwoicie, że jadące na bryczce panie, wysiadły i szły piechotą. Oskarżony, śp. Wróblewski** i por. Grabowski pojechali dalej. **W drodze doszło do tego, że**

śp. Wróblewski znieważył czynnie por. Grabowskiego, a jednocześnie i por. Kuchcickiego.

Ten ostatni strzelił z rewolweru do Wróblewskiego i zadał mu śmiertelną ranę.

Ze względu na to, że w czasie dwukrotnie odroczonej rozprawy celem przesłuchania por. Grabowskiego jeden z członków trybunału został mianowany podprokuratorem, musiano zmienić trybunał i wobec tego wczoraj ponownie przesłuchano wszystkich świadków.

Oskarżony tłómaczył się tem, że zniewaga, jaka go, jako oficera spotkała, wzburzyła go tak bardzo, iż nie zdawał sobie sprawy z tego, jak na tę zniewagę zareagował.

Świadkowie wystawili oskarżonemu pochlebne świadectwo, jako dobremu żołnierzowi i spokojnemu człowiekowi, a por. Grabowski zeznał, że por. Kuchcicki przez nieboszczyka dłuższy czas był napastowany i bardzo obrażony czynną zniewagą.

Przy końcu rozprawy wydali orzeczenie znawcy lekarze. **Psychjatra pułk. dr Dierzyński, zreasumował swoje orzeczenie,** oparte na przebiegu rozprawy, słowami:

„Oskarżony działał w stanie afektu, wykłuczającego poczytalność“.

Tego samego zdania był drugi znawca, ppułk. dr Kamiński. Po przemówieniu prokur. dra Hechta i obrońcy dra Pierackiego **trybunał wydał wyrok uwalniający por. Kuchcickiego od winy i kary.**

Wobec tego por. Kuchcicki został natychmiast wypuszczony z więzienia wojskowego.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Sobota: „Idjota“.

Niedziela popoł.: „Krzyżacy“ — wieczorem: „Spadkobierca“.

Poniedziałek popoł.: „Krzyżacy“ — wieczorem: „Spadkobierca“.

REPERTUAR OPERETKI „NOWOŚCI“.

Sobota popoł.: „Marjetta“ — wieczorem: „Hrabina Marica“.

Niedziela popoł.: „Cnotliwa Zuzanna“ — wieczorem: „Hrabina Marica“.

Poniedziałek popoł.: „Marjetta“ — wieczorem: „Hrabina Marica“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Sobota popoł.: „Ukochany“ — wieczorem: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“.

Niedziela popoł.: „Wstydliwy hulaka“ — wieczorem: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“.

Poniedziałek popoł.: „Ukochany“ — wieczorem: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

Promień: „Dwie dziewczynki Paryża“.

Reduta: „Miasto rozkoszy“, dramat erotyczny w 10 aktach.

Sztuka: „Grzech podzielony“, dramat w 8 aktach.

Uciecha i Zachęta: „Tragedja domu Habsburgów“, film rewelacyjny, 2 serje, 14 aktów, w roli gł. Marja Korda.

Wanda: „Tancereczka“, komedja z Pat i Patachonem. Nad program zawody **Polska-Węgry** w Paryżu.

Warszawa: „Quo vadis“ w 7 aktach. II-ga i ostatnia serja.

—

Z KLUBU NARODOWEGO. Dziś w sobotę będzie mówił w Klubie Narodowym poseł prof. Wł. Konopczyński o reformie Konstytucji pod hasłem „Silny rząd i silny Sejm“.

Posiedzenie Klubu rozpocznie się o godz. 5 i pół popoł. w sali Towarzystwa Rołuiczego (Plac Szczepański).

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA urządza cykl odczytów pod tytułem: **„Komunizm a Polska“** — według następującego programu: W niedzielę dnia 7 grudnia br.: **„Polityka sowietów wobec Polski“** — prof. Uniw. Jagiell. St. **Kutrzeba.** W niedzielę dnia 14 grudnia br.: **„Teorja a praktyka w państwie sowieckim“** — prof. Uniw. Jag. R. **Dyboski.** W niedzielę 11 stycznia 1925 r.: **„Tołstoj a Sienkiewicz“** — K. H. **Rostworowski.** W niedzielę dnia 18 stycznia 1925: **„Wolność nasza a wasza“** — prof. Uniw. Jag. W. **Sobieski.** W niedzielę 1 lutego 1925: **„Demokracja a komunizm“** — prof. Uniw. Jag. A. **Krzyżanowski.** W niedzielę dnia 8 lutego 1925: **„Rezultaty gospodarki sowieckiej w Rosji“** — dr A. **Heydel.**

Odczyty odbywać się będą w sali Kopernika Uniw. Jag. o godz. 6 wieczorem. Bilety wstępu w cenie 1 zł. akademickie 50 gr. do nabycia przy wejściu.

Przyobiecali odczyty: poseł W. **Witos i** b. min. K. **Kumaniecki.**

——oo——

W KOŚCIELE ŚW. PIOTRA w niedzielę dnia 7 bm. podczas mszy św. o godz. 12 orkiestra Policji państw. pod kier. p. kapelm. J. Karasia, a w poniedziałek dnia 7 bm. (Niep. N. M. P.) o godz 12 orkiestra 20 pp. pod keir. kapelm. J. Szreyera wykonają utwory religijne.

O UDZIAŁ Z FUNDACJI AMERYKAŃSKIEJ NA POTRZEBY SANITARNE GMINY M. KRAKOWA. Jak się dowiadujemy, gmina m. Krakowa poczyniła starania u władz centralnych o uzyskanie odpowiedniego udziału z fundacji amerykańskiej na potrzeby sanitarne miejskich zakładów. Zyskane z fundacji dotacje obróci gmina na ulepszenie urządzeń wodociągowych oraz rzeźni miejskiej.

DALSZA ZNIŻKA CEN CHLEBA. Wobec wydatnej zniżki cen mąki na targu krakowskim województwo obniżyło ponownie cenę chleba. Począwszy od dzisiaj, tj. 6 bm., cena 1 kg chleba jasnego wynosi 37 gr. (dotąd 38), ciemnego 32 gr. Ceny w sklepach są o 1 grosz wyższe.

NA WCZORAJSZYM TARGU płacono za mleko zbierane 1 litr od 28 do 30 gr; niezbierane 35 do 40 gr; śmietanę słodką od 60 do 65; kwaśną od 1.60 do 2 zł; masło 1 kg 4.50 do 5 zł; sera od 0.90 do 1 zł; jedno jaje 22 do 23 gr; kury sztukę 4 do 6 zł; kaczkę 4—5 zł; gęś 6—9 zł; indyka 8—12 zł; karpia dużego 1 kg 3.50; szczupaka 4 zł; lina 4 zł; jabłka od 60 do 1.60; gruszki od 80—1.60; ziemniaki od 11 do 12 groszy.

POMARAŃCZE W KRAKOWIE. W ostatnich dniach ukazały się na placach targowych i w handlach owoców znaczne ilości pomarańcz. Cena ich waha się od 25 do 50 groszy za sztukę. Jest to cena zbyt wysoka, wobec czego odnośne władze winny zająć się uregulowaniem tych wygórowanych cen.

KONTROLA ZAKŁADÓW PRACY. Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia w Krakowie rozpoczął z dniem wczorajszym kontrolę zakładów pracy, podlegających ustawie o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Kontrola ma stwierdzić, czy wszystkie przedsiębiorstwa zarejestrowały się i wpłaciły wkładki, względnie czy wymiar wkładek jest prawidłowy. Jak słychać, wiele przedsiębiorstw szczególnie budowlanych nie zarejestrowało się i nie wpłaciło wkładek, wychodząc z mylnego zapatrywania, że przedsiębiorstwa te nie podlegają powyższemu ubezpieczeniu. Na przedsiębiorstwa, które nie wpłaciły wkładek nałożone będą kary pieniężne, a wkładki ściągnięte będą drogą egzekucji.

W SPRAWIE CLENIA ZAGRANICZNYCH PAKIETÓW POCZTOWYCH zawiadomiła Dyrekcja Poczt i Telegrafów krakowską Izbę handlową i przemysłową, iż uznając za słuszne życzenie kupiectwa, wyrażone na odbytej w Izbie konferencji, wydała stosowne zarządzenie, aby przesyłki nie podjęte przez adresatów z powodu mylnie wymierzonego cła poddawane były ponownej rewizji celnej.

OBRABOWYWANIE WOZÓW NA DRODZE DO MOGIŁY. Od pewnego czasu zdarzają się wypadki obrabowywania wozów na drodze wiodącej do Mogiły. Ostatnio opryszki na tej drodze rozcięli nożem budę wozu, właściciela folwarku w Pleszowie i skradli pakunek z garderobą i wiktuałami. Podobny wypadek zdarzył się p. J. Stanyszynowi, właścicielowi restauracji w Mogile, któremu z wozu skradziono jedną skrzynię tytoniu wartości 360 zł.

Rzezimieszkowie szczególnie grasują w okolicy stacji Wieczysta. Zapytać więc należy, co robi właściwie policja państwowa?

DWA NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI PRZY PRACY. Wczoraj w godzinach przedpołudniowych zdarzył się w składzie miejskim na Warszawskiem nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ robotnik zajęty w tym składzie Jan Głąb. Oto przy rżnięciu drzewa piła, poruszana prądem elektrycznym, odcięła mu palec u prawej ręki, a nadto poraniła całą dłoń. Pogotowie ratunkowe przewiozło ofiarę nieszczęśliwego wypadku do szpitala.

Prawie, że podobny wypadek zdarzył się w hucie szklanej na Prądniku Białym, gdzie transmisja porwała robotnika Stanisława Głowiaczka i urwał mu lewą nogę. Nadto Głowiaczek odniósł rany na całem ciele. Po udzieleniu pierwszej pomocy, pogotowie odwiozło nieszczęśliwego do szpitala.

ŁUP Z POD PODUSZKI. Aleksandrowi Weissowi, urzędnikowi prywatnemu, zam. przy ul. Siemiradzkiego, w chwili, gdy ten zmożony był snem, jakiś nieznany sprawca zakradł się do jego mieszkania i skradł mu z pod poduszki portfel z kwotą 180 zł i papierami osobistemi.

SPRYTNY OSZUST. Do sklepu bławatnego Broża przy ul. Florjańskiej przybył nieznany osobnik, który oświadczył właścicielowi sklepu, że został przysłany przez właściciela hotelu Pollera celem zakupna 1 sztuki materji na firanki, przyczem zażądał próbki. Otrzymawszy żądaną próbkę, osobnik ów oddalił się. Po chwili wrócił z powrotem z oświadczeniem, że materja jest dobra. Wobec tego p. Broż zapakował materjał i wystawił rachunek na 30 zł, posyłając równocześnie z owym osobnikiem służącą po odbiór pieniędzy. Kiedy oboje przybyli do restauracji. osobnik ów ulotnił się, zostawiając służącą przy drzwiach garderoby. Gdy zniecierpliwiona długiem czekaniem służąca sama udała się do właściciela hotelu, żądając wyrównania rachunku, ten ze zdziwieniem oświadczył jej, że żadnej materji nie zamawiał, ani też nie odbierał. Ostatecznie okazało się, że Broż padł ofiarą oszustwa.

POŻAR. Wczoraj rano wezwano straż pożarną do domu pod l. 18 przy ul. Topolowej, gdzie na parterze w mieszkaniu p. Stanisława Bujaka zapaliła się ściana od pieca żelaznego, silnie rozgrzanego. Ogień ugaszono. — Szkoda nieznaczna.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A-B l. 39). Sobota 6 bm. dr Adolf Klęsk: Przyzwyczajenie i nałóg jako problemy życia; poniedziałek 8 bm. prof. dr Józef Reiss: Beethoven, tragedja człowieka (z ilustr. muz. pp. Ablamowicz-Meyerowej i dra Ad. Hermana); środa 10 bm. kurator okręgu szk. Jan Owiński: O nowej szkole; sobota 13 bm. prof. Uniw. Jag. dr Marjan Gieszczykiewicz: Krótki przegląd bakterji chorobotwórczych (z przeźroczami). — Początek o godz. 7 wiecz.

RAUT. Komitet dla ubogich w Podgórzu urządza dziś w sobotę o godz. 7 wieczorem w sali Sokoła podgórskiego raut z udziałem: prof. Bobilewicza (skrzypce), p. Bukowskiego (śpiew), p. Drożdzikowskiej (śpiew), p. Grzanowskiej (fortepjan). Nadto deklamacja, taniec rytmiczny i inne niespodzianki.

Czterdziestolecie Sokoła krakowskiego.

Uroczystości obchodu tej rocznicy są zamierzone na wielką skalę wzorem niezapomnianego obchodu grunwaldzkiego.

Onegdaj odbyło się w Sokole krakowskim pierwsze posiedzenie Komitetu obywatelskiego w sprawie **obchodu 40-lecia Sokoła krakowskiego.** Na zebranie jawiły się **najwybitniejsze osobistości miasta ze wszystkich sfer. Z ramienia władz wojskowych** wziął udział w zebraniu dow. obozu warownego pułk. **Augustyn.**

Zebranie zagaił prezes Sokoła dr **Rowiński,** zaznaczając, że **posiedzenie** Komitetu jest **konstytucyjnem,** zwołanem **w celu zapoznania się z zamierzeniami Sokoła co do uroczystości,** wybrania komisji i omówienia sprawy w głównych zarysach.

Po przemówieniu prezesa zabrał głos wiceprez. dr **Kubalski,** przedstawiając **w krótkich zarysach historję Sokoła krakowskiego,** jego **społeczne i narodowe znaczenie** w czasach zaborczych, jego związek z II-gą Brygadą, która pod wodzą gen. Zielińskiego, **z drużyn polowych Sokoła przekształciła się w Wojsko Polskie,** dalej **historję Oddziału konnego** krak. Sokoła, który stał się **zawiązkiem jazdy polskiej** w wojnie światowej, wreszcie **wielkie zadanie Sokoła w wolnej Ojczyźnie,** jako **wychowawcę młodzieży w dziedzinie przygotowania i kształcenia rezerw.**

Uroczystości są zamierzone **na wielką skalę**

wzorem niezapomnianego obchodu grunwaldzkiego

pod ewentualnym **protektoratem Pana Prezydenta Rzpltej** i przy udziale reprezentacji **władz wojskowych i cywilnych** oraz wszystkich polskich **Tow. Sokolich z kraju i z zagranicy Polski.**

Termin obchodu ustalono

na 29 i 30 czerwca i 1 lipca 1925 r.,

a program obejmie **manifestacyjny pochód po udekorowanych ulicach miasta, uroczystą akademję, ćwiczenia i zawody gimnastyczne, ćwiczenia drużyn polowych, oddziałów konnego i kolarskiego** w stadjonie, na terenie udzielonym Sokołowi przez gminę m. Krakowa, **wianki oraz regaty wszechpolskie na Wiśle.** Ze względu na znaczenie Sokoła nie tylko dla samego miasta Krakowa, ale i dla całej Polski.

uroczystości mają mieć charakter święta narodowego i być połączone z świętem II-giej Brygady oraz Towarzystwa Strzeleckiego w Krakowie.

Po przemówieniu dra **Kubalskiego** wywiązała się **ożywiona dyskusja,** w ciągu której uchwalono na wniosek p. Winc. **Wodzinowskiego** połączyć uroczystość **z uświęceniem pamięci poległych w boju za Ojczyznę Sokołów** przez

wmurowanie pamiątkowej tablicy w gmach Sokoła

przy ul. Wolskiej, ile że brak czasu nie pozwala na budowę odpowiedniego pomnika.

Po **zaaprobowaniu** przez Komitet **programu uroczystości,** przystąpiono do wyboru **komisji,** do których weszli, a to do **komisji artystycznej:** pp. Stanisław **Fabijański** art. mal., inż. Wacław **Krzepowski,** dyr. szk. przem. art. Jan **Raszka,** Piotr **Stachiewicz** art. mal., Franc. **Styczeń** art. rzeźb., Winc. **Wedzinowski** art. mal.: — do **komisji skarbowej:** pp. dyr. Jan **Armółowicz,** dr Paweł **Berski,** dyr. Józef **Darowski,** dr. nadr. Karol **Krzetuski,** dr rdca Marjan **Lang,** dyr. Banku Pol. Edward **Makowski,** Witold **Sobolewski** wicepr. Sokoła w Podgórzu; — do **komisji techn.-budowłauej:** pp. nadr. inż. Karol **Czechowicz,** wiceprez. poczt i telegr. Julian **Gostwicki,** inż. Teodor **Hoffman,** nadr. **Kłeczek,** wicepr. inż. Karol **Rolle,** inż. Julian **Treutler,** cechm. mur. **Zakulski;** — do **komisji przyjęć:** pp. dow. oboz. warown. pułk. **Augustyn,** dr **Emilewicz,** dr Ludwik **Gertler,** dyr. Urz. Ziem. dr Benedykt **Łącki,** Ksawery hr. **Pusłowski,** dr Ludwik **Schneider,** Leopold **Wójcik,** dr **Zakrzewski.**

Na pierwsze **posiedzenie poszczególnych komisji** celem ich ukonstytuowania się, ewentualnych kooptacji dalszych członków itd. wygotuje zaproszenia Sekretarjat Sokoła krakowskiego, gdzie również **należy skierowywać zgłoszenia osób miejscowych i zamiejscowych pragnących wziać udział w uroczystości.**

GIEŁDA.

Kraków, 6 grudnia.

Na giełdzie efektów dzień wczorajszy był jednym z najsłabszych dni giełdowych. Brak zupełny zainteresowania, ilość transakcji o 100 proc. mniejsza przy tendencji pod wpływem Wiednia zniżkowej.

Dla dewiz tendencja mocniejsza, co spowodowało brak zaofiarowania po niskim kursie.

Na pogiełdziu również zastój przy tendencji słabej.

Akcje. (Cyfry w złotych).	W transkacji:
Bank Związku Spółek Zarobkowych	6.10
Polskie Towarzystwo Handlowe	0.32
Żegluga Polska	0.15
Zieleniewski	10.00—9.75
H. Cegielski Poznań	0.51—0.50
Trzebinia żelazo	0.62
Siersza	4.85—4.80
Tepege	2.60—2.45
Elektrownia Siersza	0.26
Ćmielów	0.57
Krakus	0.74—0.72
Chybie	6.70
A. Piasecki	1.40

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno (a 25) 14.75; Jaworzno drob. 16.25; Gazy zachodnie 3.05; Reim 2.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Akcje: Bank Handlowy 5.10; Bank Związku Spółek Zarobkowych 6.00; H. Cegielski Poznań 0.55; Parowozy 0.35; Starachowice 2.15; Żyrardów 11.60. Nafta Polska 0.62; Spirytus 2.65; Chodorów 5.20; Nobel 1.75; Ursus 1.25; Ćmielów 0.57.

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Kursy papierów polskich w tysiącach koron austr.: Śląski Bank Eskontowy 7.4; Bank Hipoteczny 8.2; Siersza Górnicza 70; Silesja 16; Fanto 270; Galicja 1380; Lumen 1.5; Schodnica 245.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zamknięcie giełdy: Paryż 28.50—28.45; Londyn 24.21—24.19; Nowy Jork 5.16.7—5.16; Belgja 25.90—25.70; Włochy 22.30—22.25; Berlin 1.23—1.27.7; Praga 15.60—15.50; Budapeszt 0.71—0.69; Białogród 7.60—7.50; Bukareszt 2.55—2.45; **Warszawa 100—99.**

Gwałtu! Co się dzieje!

NIE UDAŁO SIĘ.

Jaś ma ochotę na match piłki nożnej, a ponieważ match odbyć się ma w czasie lekcji popołudniowej, więc telefonuje:

— Proszę pana profesora, Jaś jest chory i nie może przyjść na lekcję.

— A kto przy aparacie? — pyta nauczyciel.

— Mój tatuś!

O politykę decyzji na kresach.

W toczącej się dyskusji **nad stanem wyjątkowym** w kom. administracyjnej **wielką mowę, wnikającą głęboko w istotę rzeczy,** wygłosił p. **Kozłowski** (Zw. L. N.):

„Stanowisko, jakie rząd w osobach pp. ministrów **Thugutta i Ratajskiego** zajął w stosunku do wniosku Z. L. N., wymaga gruntownej analizy, albowiem — zdaniem mojem — **rząd, sprzeciwiając się wprowadzeniu stanu wyjątkowego w chwili obecnej, stanął na fałszywej płaszczyźnie.**

Obaj ministrowie, a także i niektórzy panowie koledzy, wskazywali na niedomagania administracji chaos ustawodawstwa, kwestje narodowościowe, niedostateczne zabezpieczenie granicy, bandytyzm, niezadowolenie ludności etc., **pominęli natomiast najważniejszy pierwiastek, jakim jest przewrotowa akcja polityczna, kierowana planowo przez czynniki zewnętrzne i wewnętrzne.**

Jeśli do niedawna jeszcze można było być co do tego różnego zdania, to **w ostatnich dniach zaszły wypadki, które nie dopuszczają żadnej już w tym kierunku wątpliwości. P. Skrzypa,** przemawiając niedawno w Sejmie imieniem klubu komunistycznego, oświadczył wyraźnie, że **klub jego dąży do połączenia wschodnich ziem polskich ze związkiem republik sowieckich.** Drugi członek tego samego klubu, p. **Królikowski,** internacjonalista z przekonań, dla którego sprawy narodowościowe powinny być obojętne, **przemawiał za uprzywilejowaniem chłopa ukraińskiego i białoruskiego w stosunku do chłopa polskiego w kwestji osadnictwa.**

O czem to świadczy? Świadczy o tem, że **istnieje w województwach wschodnich polityczna akcja przewrotowa, która posługuje się — jako swymi środkami — rozbudzaniem walki narodowościowej i bandytyzmu.** Ów wspomniany tutaj przez posła Uziembłę komendant bandy dywersyjnej, który jako pełnomocnik gminy wniósł podanie o utworzenie szkoły białoruskiej z językiem wykładowym... rosyjskim i nie czekając na rezultat swych starań, zbiegł do swojego właściwego zajęcia bandyckiego — jest symbolem stosunków, wobec niewłaściwej taktyki rządu coraz bardziej utrwalających się na tych ziemiach.

Jakaż powinna być ta taktyka? P. min. Thugutt mówił tu o **leczeniu, które musi trwać dłużej i wymaga cierpliwości;** p. min. Ratajski wskazał **zupełnie konkretnie niektóre środki lecząće,** jakich rząd użyć zamierza. Tak że i koledzy, posłowie tych ziem, doradzają nam **różne, często trafnie dobrane środki sanacyjne.**

Dalecy jesteśmy od tego, aby **lekceważyć te środki.** Byliśmy jednymi z pierwszych, którzy — początkowo **bez należytego rezonansu** po drugiej stronie Sejmu — wskazywaliśmy na **rażące braki i karygodne niedbalstwo organów administracyjnych,** na **brak planowej polityki rządu** w stosunku do naszych ziem wschodnich. Dzisiaj jednak musimy **z całym naciskiem wskazać rządowi, że nie do wszystkich objawów anarchji da się zastosować metoda lecznicza.** Jest obowiązkiem zarówno naszym, jak i rządu przeprowadzić **tu wyraźne rozgraniczenie.** Z jednej strony bowiem objawy takie, jak złe położenie gospodarcze ludności, wadliwy system podatkowy, braki ustawodawstwa i organizacji administracji wymagają istotnie dłuższego leczenia, z drugiej jednak **akcja przewrotowa i bandytyzm powinny być doraźnie zniszczone, wycięte niby wrzód czy nowotwór śmiałą, doraźną operacją,** za jaką uważamy wprowadzenie na pewien czas stanu wyjątkowego tam, gdzie tego zajdzie potrzeba.

Jeśli rząd i Sejm pragną przystąpić do pozytywnej pracy twórczej w województwach wschodnich, to możemy temu tylko gorąco przyklasnąć. Uważamy wszakże, że **wstępem do tej pracy powinna być natychmiastowa poprawa stosunków bezpieczeństwa.** Nie chcemy odbudowywać naszych kresów tak, jak żydzi odbudowywali Jerozolimę, kiedy to jedna połowa ich pracowała przy murach, a druga z mieczem w dłoni strzegła pierwszej przed oczekiwanym każdej chwili napadem wroga.

Rząd sprzeciwia się naszemu wnioskowi. W motywach, przytoczonych przez p. min. Thugutta, bodaj na pierwszem miejscu postawiona została — **opinja zagranicy.** Nie lekceważę tego argumentu, uważam jednak, że **istnieje pewna granica, od której poczynając, każdy rząd nietylko w polityce wewnętrzne, ale nawet zagranicznej zmuszony jest postawić wyżej potrzebę i powagę swego państwa ponad opinję czynników zewnętrznych.** Do takiej granicy doszły — mojem zdaniem — już dawno stosunki w naszych ziemiach wschodnich. Zresztą **dzisiaj daleko więcej szkodzą nam wo pinji zagranicy ciągle, przeważnie bezkarne napady bandyckie, niżby mogło zaszkodzić stanowcze, ostre wystąpienie, któreby napadom tym skutecznie położyły koniec.**

Rozumie to p. min. Thugutt, zastrzegając się, że rząd nie zamierza uprawiać „Kiereńszczyzny". Nowe pojęcia mają tę właściwość, że każdy inne podaje im znaczenie. Mojem zdaniem, cała **dotychczasowa polityka nasza w stosunku do ziem wschodnich od naczelnego dowództwa, przez zarząd cywilny ziem wschodnich i straże kresowe, aż po obecne stanowisko rządu włącznie — zasługuje na miano swoistej „Kiereńszczyzny".**

Pod względem formalnym wniosek nasz nie jest — jak to jeden z mówców nazwał — tylko demonstracją. Jeżeli we wniosku naszym **nie wskazujemy rządowi wyraźnie formy,** w jakiej wniosek ten miałby być zrealizowany, to **czynimy to dlatego, aby umożliwić rządowi wybór formy dla rządu najdogodniejszej,** czy nią będzie reaktywowanie ustawy z r. 1920, czy uchwalenie specjalnej w tym celu krótkiej ustawy, czy nawet oparcie się na uchwale Sejmu i Konstytucji, czego ta ostatnia również nie wyklucza.

P. min. Ratajski oświadczył przezornie, że **rząd nie wyrzeka się całkowicie stanu wyjątkowego, zastrzegając sobie możność wprowadzenia go w „odpowiedniej chwili".** Taka **chwila** — zdaniem naszem — **już oddawna istnieje. Sytuacji, w której bandy doskonale uzbrojone, pod komendą „fachowych" instruktorów dokonują codzień napadów na miasta, wsie, pociągi, — sytuacji, w której bandyta, w rodzaju Domańskiego na Wołyniu, pobiera stały haracz od steroryzowanej ludności, wydając i wykonując w razie oporu wyroki śmierci, — sytuacji takiej nie można określać, jako: „pięć minut przed dwunastą", lecz jako: „dwunasta bije!".** To jest naga prawda, której nie da się przykryć żadną formułą, ani żadną zapowiedzią, lecz która wymaga natychmiastowego czynu.

Do wypowiedzianych tu postulatów, mających na celu uporządkowanie różnych dziedzin administracji, reformę ustawodawstwa, przyjście z pomocą ludności w dziedzinie podatkowej i gospodarczej, odnosimy się z całą przychylnością. Uważamy jednak, że **uchwalenie naszego wniosku, skierowanego przeciw bandytom i agentom bolszewickim, a nie przeciw spokojnej ludności, nie tylko nie wyklucza realizacji tych postulatów, ale jest jej koniecznym warunkiem.**

Jeżeli zaś — jeżeli tego życzy sobie rząd — **większość Sejmu odrzuci nasz wniosek,** to

odpowiedzialność za to wszystko, co w przyszłości na nieszczęśliwych ziemiach naszych wschodnich dziać się będzie, — odpowiedzialność ciężka, nie chcę powiedzieć — straszna, spadnie w całości na rząd i te stronnictwa Sejmu, które swemi głosami szalę na przeciwną przechylą stronę.

Wczorajsze głosowanie przeciw min. Miklaszewskiemu

nie pociągnie za sobą żadnych skutków.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Rezultat czwartkowego **głosowania w sprawie min. Miklaszewskiego** lewica i mniejszości narodowe **przyjęły burzliwymi oklaskami.** Został on spowodowany **zupełnem wstrzymaniem się od głosowania Klubu Chrześć. Narodowego,** który motywował to **swem opozycyjnem stanowiskiem wobec Premjera.** Piątkowa prasa stołeczna **nie przywiązuje do tego głosowania zbyt wielkiej wagi.** Należy przypomnieć, że zupełnie **analogiczny incydent zdarzył się w lecie,** gdy min. Miklaszewskiemu w drugiem czytaniu przy budżecie oświaty skreślono 1 złoty, a w trzeciem czytaniu pozycję tę reaktywowano.

Min. Miklaszewski **odbył konferencję z p. premj. Grabskim,** oświadczając, że gotów jest oddać mu swą tekę do dyspozycji, na co oświadczył p. Premjer, iż **decydującem będzie głosowanie w trzeciem czytaniu w środę.** Nie ulega kwestji, że **cała sprawa skończy się na tej demonstracji i do żadnego przesilenia nie dojdzie.**

Klub Chrześć. Nar. **swoją taktyką abstynencji spowodował umocnienie stanowiska min. Skrzyńskiego, a osłabił stanowisko min. Miklaszewskiego.**

Dzisiejsze obrady Sejmu toczą się bez zainteresowania

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Dzisiejsze obrady Sejmu obejmują **drobne sprawy merytoryczne** i toczą się **bez większego zainteresowania.** Jest to tak zw. „odrabianie kawałków". Porządek dzienny obejmuje 13 punktów; załatwia się punkt po punkcie dość szybko, zwłaszcza, że **posłowie** rozjeżdżają się już do domów.

Na **Komwencie Senjorów** powierzono **tymczasowe przewodnictwo Komisji reform rolnych** wicemarsz. **Poniatowskiemu,** a Komisji emigracyjnej wicemarsz. **Gdykowi.**

FERJE SEJMOWE I BUDŻET.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Ferje sejmowe zaczną **się w piątek 19 bm.** Dziś obradowali **referenci budżetowi,** którzy **postanowili** już w przyszłym tygodniu przystąpić do pracy. Najpierw będzie referował **pos. Hipolit Śliwiński** (dziki) pozycje: Prezydent, Sejm i Senat, a jeszcze przed świętami wystąpi z referatem budżetu ministerstwa skarbu **pos. Michalski.**

Po świętach rozpoczną się **obrady komisji około 8 stycznia.** Komisja sądzi, że **do końca lutego wyczerpie obrady nad budżetem.**

Zmiany na wyższych stanowiskach wojsk.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Opowiadają, że wiceminister **Jan Majewski** ma ustąpić ze swego stanowiska, podobnie, jak **szef sztabu gen. Stan. Haller,** który podobno jest upatrzony na stanowisko **szefa Inspektoratu armji w Toruniu.** Jako kandydata **na stanowisko szefa sztabu gen. wymieniają gen. Kesslera,** który był szefem sztabu armji gen. Iwaszkiewicza podczas jej pochodu nad Prut na Podolu. Wymieniają także nazwisko **pułk. Kutrzeby.** Stanowisko wiceministra ma podobno objąć gen. **Norwid-Neugebauer,** a drugim zastępcą szefa sztabu generalnego ma być mianowany gen. **Piskor.**

Naczelne władze wojskowe.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. W piątek wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Min., na którem gen. Sikorski zgłosił poprawki **do ustawy o organizacji naczelnych władz wojskowych i projekt statutu Rady Przemysłu wojennego.** Poza tem rozpatrywano sprawę **rozszerzenia kompetencji wojewodów kresowych i budowy nowych linij kolejowych w zagłębiach węglowych.**

Rewelacyjne szczegóły dotyczące wykrycia bandy terrorystyczno-anar.

Warszawa. (Tel. wł.) 5 bm. Dzisiejsza prasa ogłasza **rewelacyjne szczegóły** w **sprawie Pańczyszyna.** Okazuje się, że niejaki inż. **Kornhaber** we Lwowie **za pośrednictwem swej służącej** dowiedział się, iż **słuchacz praw, ukrainiec, Mykietyn,** należy do **konspiracji terorystyczno-anarchistycznej.**

Jego też zeznania posłużyły do dalszych badań, które doprowadziły na trop Pańczyszyna i Fedyka.

Agent Twornicki zebrał bardzo obszerne materjały, z których wynika, że **szajka ta przygotowywała szereg zamachów, między innemi na Petlurę.**

Lwów. (AW.) „Wiek Nowy" został **skonfiskowany za podanie sensacyjnych szczegółów o aresztowaniu jakiegoś komunisty podejrzanego o wykonanie zamachu na Prezydenta Wojciechowskiego podczas Targów Wschodnich.**

Inne dzienniki lwowskie **powołując się na najlepsze miarodajne źródła zaprzeczają pogłoskom podanym przez „Wiek Nowy".**

Z wczorajszego posiedzenia Sejmu.

Burzliwy jego przebieg. — Lewica atakowała prawie wszystkie ministerstwa. — Udał jej się atak na min. Miklaszewskiego, ale jest on jeszcze do odparcia w 3-cim czytaniu.

(Telefonem od koresp. „Gońca Krakowskiego“).

Warszawa. 5. 12. Uzupełniając sprawozdanie z wczorajszego posiedzenia Sejmu podajemy, że **dodatkowy budżet min. spraw wewnętrznych** referował poseł **Rusinek** (Piast). Budżet ten wynosi **32 milj. zł,** czyli 22 proc. sumy przewidzianej na rok bieżący. Jak wspomnieliśmy, w dyskusji wygłosił wielką mowę **w sprawach kresowych** poseł **Berezowski** (Z. L. N.)

MOWA POSŁA BEREZOWSKIEGO.

Poseł Berezowski zaznaczył, że między Zw. L. N. a rządem istnieje **różnica zdań co do sytuacji w województwach wschodnich** i co do sposobu jej opanowania. Mówca sprzeciwia się poglądom wypowiedzianym przez ministra Thugutta i Ratajskiego, dowodząc, że

sprawców akcji bandyckiej na kresach należy szukać poza granicami Polski, mianowicie Sowiety starają się o wprowadzenie zamętu w państwach sąsiednich a wypadki w Azji, na Bałkanach i w Estonji są ogniwami jednego łańcucha.

W tym stanie rzeczy **ostre środki przedsięwzięte przez Rząd polski nie byłyby źle rozumiane przez opinję zagraniczną** a już rzeczą **Rządu byłoby wykazać, że Polska spełnia na wschodzie jedynie misję czynnika ładu i pokoju.**

Wniosek nasz miał być instrumentem do walki z obecnym stanem rzeczy, wprowadzenie stanu wyjątkowego **nie miało być,** naszem zdaniem, **jedynym środkiem koniecznym do zastosowania. Poprawa administracji na tych ziemiach jest konieczną,**

reformy nie należy wszakże łączyć z zagadnieniem ustroju tych ziem,

lecz winna ona **dotyczyć tylko urzędów pierwszych dwóch instancji administracyjnych.** Władze powinny również **wejrzeć w stosunki samorządowe** tam panujące, gdyż **samorząd stał się tam żerowiskiem czynników politycznych i agitacji antypaństwowej.**

Polityka polska na kresach została przesądzona ustawami językowemi i określa przyszły kurs polityki polskiej względem tych województw.

Wierzymy, że **szerokie masy ludności pragną ładu i spokoju,** ale ta polityka wymaga specjalnej pieczy administracji polskiej i radykalnej zmiany administracji. Kończąc, poseł Berezowski oświadcza: **Zagadnienie ziem wschodnich staje się wielkiem zagadnieniem polskiej polityki mocarstwowej** i pod tym kątem oceniać będziemy działalność Rządu **i Ministerstwa spraw wewnętrznych.**

DALSZA DYSKUSJA.

Następny mowca poseł **Bednarczyk** (Piast) dowodzi, że **sprawność naszej administracji na kresach jest niewystarczająca.**

Z kolei przemawiali poseł **Pragier** (PPS) i poseł **Jeremicz** (białorusin), którego przemówienie było w **najwyższym stopniu** prowokacyjne.

BUDŻETY OŚWIATY, ROBÓT PUBLICZNYCH I REFORM ROLNYCH.

Po referacie posła **Rymara** (Zw. L. N.) zabierali głos przedstawiciele lewicy i mniejszości narodowych, atakując min. **Miklaszewskiego.** Zarzuty przedstawicieli lewicy i mniejszości narodowych odpierał cyframi referent **Rymar.**

Z kolei dodatkowy budżet min. robót publicznych referował poseł **Romocki** (Ch. D.) a budżet min. reform rolnych poseł **Ostrowski** (Piast). W dyskusji nad tym ostatnim budżetem przyszło **do ostrego starcia między „Piastem“ a „Wyzwoleniem“.** Przedstawiciel „Wyzwolenia“ Samojca przemawiał drwiąco i demagogicznie, czem bardzo oburzył Piastowców. Wywody jego zbijał referent Ostrowski.

GŁOSOWANIE.

Przystąpiono do głosowania, którego

przebieg był bardzo burzliwy.

Lewica i mniejszości narodowe postawiły demonstracyjne wnioski przy budżetach prawie wszystkich ministerstw. Lewica **polegała tu na ciągłem terory-zowaniu rządu.**

Dziwnem jest jednak oburzenie lewicy, że Zw. L. N. i Ch. D. głosowały przeciw min. **Skrzyńskiemu.** Przecież znanem jest, że **kluby te nie podzielają polityki tego ministra,** mając aż nadto do tego powodów.

Wniosek posła **Poniatowskiego** („Wyzwolenie“) o skreślenie 100 zł. z budżetu min. spraw wojskowych, **wymierzony przeciw min. Sikorskiemu, upadł.**

Przy budżecie **ministerstwa spraw wewnętrznych odrzucono** wniosek **o skreślenie całego budżetu dodatkowego.**

Przy budżecie **ministerstwa sprawiedliwości** odrzucono wniosek pos. Śmiarowskiego („Wyzwolenie“).

Przy budżecie **ministerstwa przemysłu i handlu upadł** wniosek posł **Stańczyka** (PPS) o skreślenie 1 zł.

Przy budżecie ministerstwa rolnictwa odrzucono wniosek pos. Stolarskiego („Wyzwolenie“) o podniesienie kwoty **na instytucje społeczne** (na Związek Handlowy Rolników Polskich, na Guzohan zapewne!!?) do 600.000 zł.

Przy budżecie **ministerstwa oświaty** były wnioski posłów **Polakiewicza** (Wyzwolenie) i Hrudzkiego (ukrainiec) o **skreślenie z sumy na Uniwersytet Jagielloński.** Naprzód **głosowano nad wnioskiem posła Polakiewicza. Wniosek ten przeszedł 145 głosami przeciwko 132.** Wobec wyniku głosowania poseł Hrudzki wycofał pozostałe wnioski do tej części budżetu.

Przy budżecie ministerstwa pracy i opieki społecznej przyjęto wniosek pos. Toczka **o podniesienie funduszu na pomoc dla bezrobotnych z 6 milj. na 12 milj. złotych, z czego 6 milj. ma być przeznaczone dla bezrobotnych** na wsi.

Do pozostałych części budżetu nie było poprawek. Cały **dodatkowy preliminarz budżetu na rok bieżący wraz z ustawą skarbową przyjęto w drugiem czytaniu.** Trzecie czytanie wyznaczono na środę przyszłego tygodnia. Następne posiedzenie jutro o godzinie 3-ej.

Tak więc lewica osiągnęła zwycięstwo. Przeszedł jej wniosek przeciw min. **Miklaszewskiemu.** Mniejszości narodowe podziwiały **ohydę triumfu,** zwłaszcza **rozentuzjazmowana jest prasa żydowska.** Czy słusznie? To **okaże się dopiero przy trzeciem głosowaniu nad dodatkowym budżetem.** Przypuszczamy, że wniosek posła Polakiewicza zostanie wtedy odrzucony.

PALFSTRĄ POLSKĄ.

ZJAZD ADWOKATÓW POLSKICH WE LWOWIE.

Lwó. (AW). 7 i 8 bm. odbędzie się we Lwowie zjazd Związku adwokatów polskich celem zmiany statutu związkowego, który objąć ma nową na całą Rzeczpospolitą rozszerzoną organizację adwokatów polskich. W zjeździe wezmą udział związki adwokackie ze wszystkich miast Polski.

Kto okradł Skarb polski na 2 miljony złotych

Jeszcze o skandalu w „Związku handlowym rolników polskich“ tej dojnej krowie menerów lewicowych“ utrzymywanej ze Skarbu Państwa.

W uzupełnieniu wiadomości, podanych już w depeszach o skandalu w t. zw. Guzohanie, zamieszczamy dalsze szczegóły tej afery za warszawską „Gazetą Poranną“:

Związek Handlowy Rolników Polskich ogłosił w tych dniach niewypłacalność. Wszyscy przypominają sobie dobrze tę instytucję, **noszącą**

szumną nazwę rolniczą, w której nie było ani jednego rolnika,

a pod którą ukrywali się najwybitniejsi działacze z „Wyzwolenia“.

Znaną już jest afera tego związku z t. zw. **„Guzohanem“, gdy nie dostarczył zboża, na które otrzymał zaliczki.**

Skandal ten odbił się głośnem echem na łamach pism i wtedy to okazało się, jaką instytucją jest „Związek rolników polskich“ i w jaki sposób wywiązuje się ze swych zobowiązań.

Na skutek alarmu i skandalu publicznego Skarb polecił wystąpić Bankowi Gospodarstwa Krajowego, jako reprezentantowi wszystkich sum należnych Skarbowi. Okazało się wtedy, że **„związek“, który rozporządzał minimalnym kapitałem zakładowym, jest winien Guzobanowi 750.000 złotych, Bankowi Gospodarstwa Krajowego — 175.000 złotych, Państwowemu Bankowi Rolnemu — 120.000 złotych, państwowej fabryce nawozów sztucznych w Chorzowie — 273.000 złotych i Dematowi — 336.000 złotych.** Gdy zażądano przedstawienia **bilansów,** okazało się to niewykonalne, gdyż takowych **nie było. Księgi handlowe były w stanie opłakanym.**

Ogólnie można liczyć, że

pasywa przewyższają aktywa o jakie 2 miljony złotych,

gdyż **dochodzą jeszcze pasywa z Banku Mechaników Polskich.** W ten sposób ci sami ludzie **zarwaliby nietylko Skarb, ale zrujnowaliby i bank, w którym lokowali swoje krwawe oszczędności emigranci polscy z Ameryki.**

Patronem „związku rolników“ i organizatorem był p. **Jan Dąbski** z „Wyzwolenia“, zamieszany w tej instytucji jest także osławiony p. **Aleksander Lednicki** oraz p. **Medard Downarowicz.**

JANUSZ WROŃSKI.

Pani Teodora.

2)

Brwi pani Teodory drgnęły lekko. I oto jedenaście dygów, jedenaście uśmiechów, jedenaście radosnych, przeczystych spojrzeń powiedziało mi, „do widzenia“ i mała armja cichutko, jak przed chwilą, weszła, znikła za portjerą.

— Jakto? Jakto? Więc pani będąc matką tej poważnej gromadki, ma czas bywać w teatrze i na koncertach, brać udział w życiu społecznem — —

— Być kucharką, gdyż nie trzymam — informowała wesoło pani Teodora — sprzątać mieszkanie, chodzić na targ, szyć moim maleństwom sukienki i... jeśli trzeba, zejść na dół, do drukarni męża i składać przez kilka godzin z rzędu jakąś pilną odezwę, czy tygodnik nie cierpiący zwłoki — — —

Przerywam tok konwersacji, gdyż widzę, szanowny Czytelniku, w twem niedowierzającem spojrzeniu, cień okropnego podejrzenia. Podejrzenia, że pani Teodora jest brzydką, zaniedbaną, zwiędłą w zmęczeniu tylokrotnem macierzyństwem istotą. Że nosi na „po domu“ czerwony, barchanowy szlafrok w olbrzymie, czarne kraty i przerażające, rozdeptane, filcowe pantofle. Że wonieje kuchnią i pieluchami, że ma ręce obrzękłe, zbezkształcone, pokłute. Że patrzy na męża jak na zbrodniarza, katorżnika, bandytę i że nigdy już miłośnie nie uśmiechają się do niego jej zgorzkniałe usta...)

O jakże mylisz się, sceptyku, wzruszający z niewiarą ramionami!

Pani Teodora jest wspaniale zbudowaną, wysoką damą o małej, klasycznej, czarnowłosej głowie, osadzonej na pysznym torsie matki i rodzicielki. Blednijcie z zawiści, bezpłodne, płaskie, zżarte anemją wskutek kuracji odtłuszczającej modne piękności o cmentarnym wdzięku truposzów — wy, dancingujące szkielety, widma, fantomy!

Pani Teodora twierdzi, że ma lat trzydzieści ośm, ale twarz jej gładka i biała, jak marmur, twarz, której nie tknęło bielidło, ni róż, liczy najwyżej wiosen trzydzieści. W tej twarzy, pełnej zarazem energji i słodyczy, płoną spokojnym, łagodnym blaskiem dwie przepyszne gwiazdy — ogromne szafirowe oczy, wierzące głęboko w dobro i piękno, ślepe na brud i brzydotę życia, przesycone tem boskiem jaśnieniem macierzyńskiej miłości, jakie bije ze spojrzenia zadumanej nad Dzieciątkiem Madonny Andrea del Sarto.

Czerwony, barchanowy szlafrok w olbrzymie czarne kraty? Przenigdy, wstrętny bluźnierco, przenigdy! Pani Teodora weszła do swego salonu wprost z kuchni w bardzo miłej w linji i kolorze, skromnej i wykwintnej sukni domowej, która bynajmniej nie pachniała kapustą. Nie miała na nogach kłapiących filcowych pantofli, ale zamszowe „saboty“ na wysokim obcasie i ręce jej nie są ani bezkształtne, ani czerwone. Przeciwnie, te pracowite, cudowórcze ręce, ręce tak drobne w stosunku do wyniosłej raczej postaci, przejęły mnie zdumieniem, gdyż równie dobrze mogłyby być rączkami różowej markizy, pyszniącej się swymi robronami na lśniącej płycie Boesendorfera.

— — — — — — — — Tu podejmuję na nowo konwersację, przerwaną moją apostrofą do Ciebie, sceptyczny Czytelniku.

(C. d. n.).

Z piekła dni dzisiejszych.

Morderca 27 chłopców

Potworny zbrodniarz Haarmann przed sądem

W Hannowerze rozpoczął się proces przeciw rzeźnikowi **Haarmanowi** i jego wspólnikowi **Gransowi.** Napływ publiczności do gmachu sądowego był tak wielki, że policja musiała zamknąć ulice prowadzące do gmachu sprawiedliwości.

Przybyło wielu psychologów i teoretyków psychologji seksualnej. W sali rozpraw zgrupowano „corpora delicti" w postaci mebli i innych urządzeń domowych, które były niememi świadkami morderstw Haarmana. Na stole zaś znajdują się przyrządy mordercze tego nowoczesnego potwora. W przyległym pokoju urządzono pewnego rodzaju **wystawę części ludzkich ciał, jak połamane piszczele, czaszki, żebra** itp., które znaleziono w małej rzeczce, przepływającej obok willi Haarmana. Osobną grupę „corpora delicti" tworzą ubrania pomordowanych ofiar. Do każdej sztuki garderoby przytwierdzone są karteczki z napisem: „rozpoznane przez matkę", „stwierdzone przez rodziców", „siostra rozpoznała" itd. Obok ubrań znajduje się obuwie chłopców zgładzonych ze świata. Ostatnią wreszcie grupę stanowią **narzędzia mordercze,** których używał Haarman, a mianowicie **pałka, maszyna do mięsa oraz knut gumowy, przewleczony drutem.**

Sprowadzono również do sądu **sławną trupiarnię Haarmana.** Jest to szafa szeroka na półtora metra, w której wygodnie zmieścić się może człowiek.

Haarman przyznał się do zamordowania 27 chłopców. Wyjaśnia, że **zbrodni tych dopuścił się pod wpływem żądzy krwi.** Jakkolwiek wie doskonale, że zostanie skazany na karę śmierci, absolutnie **nie chce się przyznać do innych morderstw.**

Po odczytaniu przewodu sądowego, przewodniczący rozprawy wydał polecenie wprowadzenia obu oskarżonych. Grobowa cisza zaległa salę sądową. W chwili jednakże, **gdy obaj oskarżeni ukazali się na sali, pod silną eskortą, audytorjum niespokojnie się poruszyło i wydawało się, że chce się rzucić na mordercę.**

Akt oskarżenia jest prawdziwą **grubą księgą, na przeczytanie której potrzeba będzie 2 do 3 dni.**

Haarman na zadawane mu pytania odpowiada spokojnie. Wzrok jego ciekawie błąka się po sali. Czasem oko jego zatrzymuje się na górze ubrań i wówczas **lekki grymas zarysowuje się na jego twarzy.** Nikt nie przypuściłby, że ten człowiek ma tak potworną duszę zbrodniczą. Bardzo uważnie przysłuchuje się Haarman treści aktu oskarżenia. Od czasu do czasu zaprzecza głową, lub też **na twarzy jego ukazuje się uśmiech.** Również często zwraca się do swoich obrońców i udziela im niektórych uwag. Wydawało się, że **Haarman w czasie odczytywania strasznych jego zbrodni odczuwał jakby zadowolenie sadystyczne.** Zresztą nikt temu się nie dziwił, albowiem Haarman **w więzieniu z uśmiechem i z rozkoszą opowiadał o swoich rzeziach.** Być może, sądzi on, że psychjatrzy uznają go jako umysłowo chorego na tle seksualnem.

Wspólnik Haarmana, **Grans,** jest wysokim, szczupłym mężczyzną o jasnych oczach. **Niewątpliwie musiał on się cieszyć powodzeniem świata kobiecego.** Jest to człowiek, który **nigdy nie pracował i bardzo wcześnie zetknął się ze światkiem prostytutek, na utrzymaniu których pozostawał,** — prowadząc wygodne życie, aż do chwili, gdy poznał Haarmana, który znów go zdołał pozyskać dla homoseksualizmu. **Grans zgodził się na propozycję Haarmana, uważając znów tym razem homoseksualizm za środek prowadzący do wzbogacenia się.**

Akt oskarżenia **zarzuca Haarmanowi 27 morderstw,** do których sam on się przyznał, ponadto oskarża go o szereg innych. Akt **wyraźnie zaznacza, że motywem zbrodni Haarmana było zboczenie seksualne, podczas gdy Grans współdziałał w zbrodni tylko z chęci zysku.** Grans, jak mówi akt oskarżenia, **sprowadzał ofiary Haarmanowi w tym celu, aby zagarnąć dla siebie pozostałe po nich garderoby.**

REWIZJE W POSZUKIWANIU ZA BRONIĄ NA SALI SĄDOWEJ.

Hannower. (PAT.). W rozprawie przeciw Haarmanowi i współoskarżonemu Gransowi bierze udział przedstawiciel hannowerskiego prezydjum policji, przedstawiciele władz miejscowych, rządu pruskiego, oraz rzeczoznawcy lekarze w osobach trzech profesorów kliniki uniwersyteckiej w Goettingen. **Rozprawa potrwa około 14 dni.** Przewodniczący oświadczył na wstępie, że wedle oświadczenia obrońców Haarmana **niektórzy świadkowie zamierzają wykonać zamach na oskarżonego, wobec czego zarządził rewizję wszystkich świadków w poszukiwaniu za bronią.**

DROBNE OGŁOSZENIA

KWALIFIKOWANA siła kasowa poszukuje odpowiedniej posady od Nowego Roku. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak." pod „Solidna".

OSOBA w średnim wieku, przystojna, sympatyczna, dobrego charakteru pozna mężczyznę od lat 40, wykształconego, na odpowiednim stanowisku. Zgłoszenia wraz z fotografją nadsyłać do Adm. „Gońca" pod „Jerychonka". 805

DO SPRZEDANIA w pięknej, górskiej, zdrowej okolicy willa murowana, z komfortem, z dwumorgowem ogrodem, w tym część sadu, część warzywnego a część kwiatowego ogrodu. Stacja kolejowa na miejscu. Wiadomość do Adm. „Gońca Krak." pod „Willa". 908

DZIERŻAWY pensjonatu w Krynicy lub Szczawnicy poszukuję. Szczegółowe oferty: Warszawa, Wspólna, m. 23. Głoskowska. 1213

KIEROWNIK pow. instytucji poszukuje ładnych dwóch pokoi z kuchnią, elektryczność, pożądany gaz. Możliwie w śródmieściu. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak." pod „Kierownik".

EMERYTOWANY urzędnik, dotknięty nieuleczalną chorobą, mający żonę również ciężko chorą, prosi litościwe serca o wsparcie. Datki przyjmuje Adm. „Gońca Krakowskiego", Dunajewskiego 7.

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Władysław Świrski Krakowska Drukarnia Nakładowa w Krakowie pod zarządem J. Berkowicza.